
Minneord

OSS IMELLOM

LARS VATTEN

MAJA-LISA LØCHEN

ANNE ESKILD

Knut Westlund døde 27.2. 2007, nær 84 år gammel. Han var professor i epidemiologi ved Institutt for samfunnsmedisin ved Universitetet i Tromsø – fra universitetets opprettelse i 1972 til 1983 og igjen fra 1989 til han gikk av med pensjon. Mange av hans studenter er ham stor takk skyldig.

Ingen av oss hadde hørt om faget epidemiologi før vi traff Westlund. Men han underviste slik at vi er blitt værende i hans fag. Medisinstudentene i Tromsø lærte sannsynligvis mer enn noen andre medisinstudenter i Norge om hvordan kunnskap om sykdomsårsaker skapes og hvordan man kan stille systematiske spørsmål om eksisterende kunnskap. Denne metodekunnskapen spredde Knut Westlund ikke bare til studentene, men også til sine kolleger ved universitetet og på sykehuset i Tromsø. Slik var han med på å berede grunnen for banebrytende norsk forskning basert på undersøkelser av hele Tromsø kommunes befolkning. Først var det årsakene til hjerte- og karsykdommer, etter hvert ble også andre kroniske sykdommer målet for forskningen som har satt Tromsø-undersøkelsen på verdenskartet.

Det nære forholdet mellom befolkningsbasert forskning og klinisk forskning ved Det medisinske fakultetet på Universitetet i Tromsø tok vi studenter som en selvfølge. At Knut Westlund var en helt sentral person i å bygge opp dette, forsto vi først i ettertid. I dag ser vi at dette var helt enestående. Han skapte grunnlag for samarbeid på tvers av tradisjonelle faggrenser, og dette har vært et mønster for andre befolkningsbaserte studier. Også veien fra studier til forskning var kort. Mange studenter ble rekruttert til datainnsamling, studentoppgaver og doktorgradsstipend gjennom Tromsø-undersøkelsen.

Westlund sa ikke mye. Men det han sa var treffende, av og til skarpt treffende. Og det var kanskje nettopp hans få ord, basert på skarpe observasjoner, som gjorde at han ble hørt. Hans sylskarpe ironi vil bli husket av nesten 20 årskull medisinstudenter fra

Tromsø. En student glemmer ikke hva en khikvadrattest er når professoren innleder forelesningen med å si at denne testen vil dere verken forstå eller huske og at det egentlig er liten vits i å forelese for dere førsteårsstudenter.

Knut Westlund var sjenerøst og genuint interessert i sine studenter vei videre i livet. Men han var svært beskjeden på egne vegne. Antakelig har han gjennom hele sitt yrkesaktive liv gitt bort laurbær han selv hadde høstet. Markeringen av hans bortgang er i tråd med hans beskjedenhet – ingen dødsannonse, ingen bisettelse. Men han visste nok at han staket ut en vei for mange enkeltpersoner og også for medisinsk forskning i Norge, noe mange er dypt takknemlige for.

Publisert: 19. april 2007. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.